

Bruxelles, 2 februarie 2023
(OR. en)

5809/23

**Dosar interinstituțional:
2023/0017(NLE)**

**TRANS 29
RELEX 103**

PROPUNERE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	1 februarie 2023
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2023) 46 final
Subiect:	Propunere de DECIZIE A CONSILIULUI privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul comitetului mixt instituit prin Acordul dintre Uniunea Europeană și Ucraina privind transportul rutier de mărfuri, în ceea ce privește regulamentul de procedură al comitetului mixt și continuarea acordului

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2023) 46 final.

Anexă: COM(2023) 46 final

Bruxelles, 1.2.2023
COM(2023) 46 final

2023/0017 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul comitetului mixt instituit prin Acordul dintre Uniunea Europeană și Ucraina privind transportul rutier de mărfuri, în ceea ce privește regulamentul de procedură al comitetului mixt și continuarea acordului

EXPUNERE DE MOTIVE

1. **OBIECTUL PROPUNERII**

Prezenta propunere se referă la decizia de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul comitetului mixt instituit prin Acordul dintre Uniunea Europeană și Ucraina privind transportul rutier de mărfuri, semnat la Lyon la 29 iunie 2022¹ (denumit în continuare „acordul”), în ceea ce privește

- adoptarea regulamentului de procedură al comitetului mixt în conformitate cu articolul 7 alineatul (6) din acord;
- continuarea acordului în conformitate cu articolul 7 alineatul (2) din acord.

2. **CONTEXTUL PROPUNERII**

2.1. **Rezumatul acordului**

Acordul vizează facilitarea temporară a transportului rutier de mărfuri prin Ucraina și Uniunea Europeană, prin acordarea de drepturi suplimentare de tranzit și de transport de mărfuri între Ucraina și UE, ca urmare a agresiunii ilegale a Ucrainei de către Rusia și a perturbărilor semnificative pe care această agresiune le aduce pentru toate modurile de transport din Ucraina. Acesta include, de asemenea, măsuri de facilitare a recunoașterii documentelor conducătorului auto. În prezent, acordul se aplică până la 30 iunie 2023.

Un comitet mixt a fost instituit pentru supravegherea și monitorizarea aplicării și punerii în aplicare a acordului. Comitetul respectiv decide, în special, cu privire la adoptarea regulamentului său de procedură și la continuarea acordului. În ceea ce privește continuarea acordului, comitetul mixt trebuie să ia o decizie cel târziu cu trei luni înainte de expirarea acordului, și anume cel târziu la 31 martie 2023. În conformitate cu articolul 7 alineatul (5) din acord, comitetul mixt își adoptă deciziile prin consens.

2.2. **Monitorizarea acordului**

Articolul 7 alineatul (1) din acord a introdus o obligație de monitorizare a acordului, în special printr-o revizuire periodică a funcționării acestuia în lumina obiectivelor sale. În acest context, autoritățile ucrainene au furnizat Comisiei date privind punerea în aplicare a acestui acord. Aceste date se referă în special la al treilea trimestru al anului 2022, adică primele trei luni de aplicare a acordului, și indică următoarele:

- **Acordul a contribuit cu succes la facilitarea exportului de produse agricole ucrainene prin intermediul culoarelor de solidaritate.** Până la 1 august 2022, culoarele de solidaritate erau singurele coridoare comerciale disponibile în Ucraina pentru exportul produselor agricole. În prima lună de aplicare (iulie 2022), acordul a permis exportul a aproape o jumătate de milion de tone de produse agricole ucrainene – o creștere considerabilă în comparație cu cele 320 000 de tone exportate în iunie 2022.
- Începând cu 1 august 2022, Inițiativa privind exportul de cereale prin Marea Neagră a facilitat, de asemenea, exportul de cantități mai mari de cereale, semințe oleaginoase și produse conexe ucrainene expediate din trei dintre porturile ucrainene de la Marea Neagră. **Acordul a permis, totuși, completarea exporturilor prin**

¹ JO L 179, 6.7.2022, p. 4.

Marea Neagră, contribuind astfel la securitatea alimentară mondială și la economia Ucrainei. În acest sens, exporturile agricole efectuate pe cale rutieră au continuat să crească chiar și după lansarea Inițiativei privind exportul de cereale prin Marea Neagră, ajungând la 640 000 de tone în octombrie 2022.

- **Acordul a facilitat exportul altor mărfuri ucrainene care nu fac obiectul Inițiativei privind exportul de cereale prin Marea Neagră.** Într-adevăr, inițiativa vizează numai cerealele, semințele oleaginoase și produsele conexe. Prin urmare, acordul a permis exportul altor produse agricole, cum ar fi carnea de pasăre și fructele. În iulie, august și septembrie 2022, produsele agricole care nu intră în domeniul de aplicare al Inițiativei privind exportul de cereale prin Marea Neagră au reprezentat aproape jumătate din totalul exporturilor agricole efectuate pe cale rutieră.
- Acordul a facilitat, de asemenea, exportul de produse neagricole, în special de produse industriale, care nu pot fi exportate în temeiul Inițiativei privind exportul de cereale prin Marea Neagră. Exporturile neagricole efectuate pe cale rutieră în iunie, iulie și august 2022 au adus peste 1,6 miliarde USD întreprinderilor ucrainene, oferind sprijinul atât de necesar pentru economia Ucrainei.
- În plus, persistă multe incertitudini referitoare la Inițiativa privind exportul de cereale prin Marea Neagră, care este, de asemenea, limitată ca durată (prelungită la 18 noiembrie 2022 cu încă 120 de zile). De asemenea, au fost semnalate blocaje în cadrul inspecțiilor, fapt care a încurajat multe părți interesate să se bazeze mai curând pe culoarele de solidaritate – inclusiv pe transportul rutier. În acest context, **acordul oferă o plasă de siguranță pentru fermierii și întreprinderile ucrainene, precum și pentru securitatea alimentară la nivel mondial.**
- Acordul a autorizat, de asemenea, tranzitul rutier al mărfurilor ucrainene (atât agricole, cât și neagricole) prin UE către țări terțe. În iulie, septembrie și august 2022, acordul a permis exportul de mărfuri ucrainene către țări terțe în valoare de peste 1 miliard de USD, aducând o sursă suplimentară de venit pentru economia Ucrainei.
- În același timp, **acordul a ajutat Ucraina să importe mărfurile de care are nevoie – cum ar fi alimentele, ajutorul umanitar sau energia.** De exemplu, România a organizat convoaie speciale de camioane pentru a aduce combustibilul atât de necesar în Ucraina.
- **Acordul a fost benefic și pentru UE.** Exporturile din statele membre către Ucraina au crescut cu 38,3 % dacă comparăm perioada cuprinsă între aprilie și iunie 2022 înainte de semnarea acordului (4,222 milioane USD) și perioada cuprinsă între iulie și septembrie 2022 imediat după semnarea acordului (5,849 milioane USD). Exporturile rutiere din UE către Ucraina rămân mai mari decât importurile rutiere către UE din Ucraina. Comisia monitorizează îndeaproape impactul importurilor asupra piețelor UE.
- Drepturile conferite prin acord transportatorilor ucraineni au condus la o creștere cu aproximativ 40 % a numărului de operațiuni de transport rutier efectuate de transportatorii ucraineni pe drumurile din UE. Mai precis, 106 641 de operațiuni de transport rutier de mărfuri ucrainene au avut loc pe drumurile din UE în iulie, august și septembrie 2021, față de 152 534 în iulie, august și septembrie 2022, ceea ce reprezintă o creștere de 43 %.

- De asemenea, acordul a redus considerabil sarcina administrativă pentru industria transporturilor rutiere din Ucraina și pentru autoritățile de stat, în ceea ce privește formalitățile administrative legate de eliberarea permiselor. El a oferit acestei industrii inclusiv o perspectivă pe termen mediu, permițând o mai bună planificare a activității sale.
- Acordul a permis autorităților statelor membre să aibă acces la un sistem de verificare a permiselor de conducere, îmbunătățind în mod semnificativ lupta împotriva fraudei și a falsificării. Sunt încă în desfășurare acțiuni pentru punerea în aplicare a instrumentelor de verificare a permiselor de conducere digitale și a certificatelor de competență profesională.

2.3. Comitetul mixt

Articolul 7 din acord a instituit un comitet mixt care să supravegheze și să monitorizeze aplicarea și punerea în aplicare a acordului și să revizuiască periodic funcționarea acestuia în lumina obiectivelor sale. Potrivit dispoziției respective, comitetul mixt este compus din reprezentanți ai părților. Deciziile sale sunt luate prin consens și sunt obligatorii pentru părți.

În conformitate cu articolul 7 alineatul (2), comitetul mixt este convocat cel târziu cu trei luni înainte de expirarea acordului pentru a evalua și a decide cu privire la necesitatea continuării acordului, precum și la durata acestuia.

În conformitate cu articolul 7 alineatul (6) din acord, comitetul mixt își adoptă propriul regulament de procedură.

2.4. Actul avut în vedere de comitetul mixt în ceea ce privește regulamentul său de procedură

În cursul primei sale reuniuni, comitetul mixt trebuie să adopte o decizie privind adoptarea regulamentului de procedură al comitetului mixt, în conformitate cu articolul 7 alineatele (5) și (7) din acord. Scopul acestuia este de a sprijini organizarea și funcționarea comitetului mixt, pentru a permite punerea în aplicare corespunzătoare a acordului.

2.5. Actul avut în vedere de comitetul mixt în ceea ce privește continuarea acordului

În cursul primei sale reuniuni, comitetul mixt trebuie să adopte o decizie privind continuarea acordului până la 31 decembrie 2025, în conformitate cu articolul 7 alineatele (2) și (5) din acord.

Motivele continuării sunt multiple:

- În primul rând, monitorizarea acordului a arătat că acesta a jucat un rol esențial în contextul culoarelor de solidaritate, oferind prin urmare un sprijin vital fermierilor ucraineni și contribuind, de asemenea, la securitatea alimentară mondială. În timp ce porturile ucrainene de la Marea Neagră au rămas indisponibile, acordul a facilitat exportul pe cale rutieră de cereale, semințe oleaginoase și produse conexe ucrainene. De la instituirea Inițiativei privind exportul de cereale prin Marea Neagră, exportul de cereale ucrainene pe cale rutieră a continuat să crească, completând astfel și mai mult exporturile prin Marea Neagră.
- În al doilea rând, acordul a facilitat exportul mărfurilor neagricole ucrainene care nu fac obiectul Inițiativei privind exportul de cereale prin Marea Neagră. Prin urmare, a contribuit la menținerea economiei ucrainene pe linia de plutire.

- În al treilea rând, acordul a facilitat exporturile UE către Ucraina și, prin urmare, a oferit beneficii UE. El a permis Ucrainei să importe din UE mărfurile de care are nevoie, în special energia și ajutorul umanitar atât de necesare.
- În al patrulea rând, acordul nu a produs o creștere dramatică a numărului de operatori ucraineni de transport rutier pe drumurile din UE. Operatorii de transport din UE rămân reticenți în a merge în Ucraina, deoarece transportul pe teritoriul Ucrainei cel mai adesea nu este acoperit de societățile de asigurări din UE și deoarece conducătorii auto din UE nu doresc să meargă în Ucraina din motive evidente. Prin urmare, acordul nu creează o amenințare concurențială pentru operatorii de transport din UE și este puțin probabil ca acest lucru să se schimbe în perioada pentru care se propune prelungirea valabilității acordului.
- În al cincilea rând, acordul ar trebui înțeles, de asemenea, ca facilitând reconstrucția Ucrainei în timp util, după războiul de agresiune al Rusiei împotriva acestei țări.

Prin urmare, prelungirea valabilității acordului trebuie înțeleasă ca un răspuns adresat Consiliului European care, în cadrul reuniunii sale din 20 și 21 octombrie 2022, a solicitat ca „Uniunea Europeană să îmbunătățească în continuare eficiența tuturor culoarelor de solidaritate”, întrucât acestea „au permis exportul de volume semnificative din recoltele, produsele agricole și îngrășămintele ucrainene către țările care au cea mai mare nevoie de acestea”².

Continuarea acordului până la 31 decembrie 2025 este necesară, întrucât condițiile care justifică încheierea acordului inițial continuă și probabil vor continua să persiste. Agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei se intensifică, iar majoritatea observatorilor nu prevăd încetarea acestei agresiuni într-un viitor apropiat. Aceasta înseamnă, de asemenea, că transportul maritim prin porturile Mării Negre rămâne foarte fragil. Inițiativa ONU privind exportul de cereale prin Marea Neagră a adus o soluție parțială. Cu toate acestea, extinderea acestei inițiative este incertă, iar domeniul său de aplicare rămâne pentru moment limitat la produse agroalimentare și la îngrășăminte. Continuarea operațiunilor militare în Ucraina pe flancurile sale estice și sudice și distrugerea aferentă a infrastructurii de transport în zonele conexe vor rămâne un factor limitativ în viitorul apropiat, împiedicând exporturile Ucrainei către piețele sale tradiționale.

În cele din urmă, prelungirea valabilității acordului va permite sprijinirea în continuare a autorităților competente din statele membre ale UE în lupta lor împotriva fraudei și a falsificării.

3. POZIȚIA CARE URMEAZĂ SĂ FIE ADOPTATĂ ÎN NUMELE UNIUNII

Poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii ar trebui, prin urmare, să fie de a sprijini adoptarea proiectului de decizie a comitetului mixt, atașat la prezenta propunere.

4. TEMEIUL JURIDIC

Articolul 218 alineatul (9) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede posibilitatea adoptării unor decizii ale Consiliului de stabilire „a pozițiilor care trebuie adoptate în numele Uniunii în cadrul unui organism creat printr-un acord, în cazul în

² Concluziile reuniunii Consiliului European (20 și 21 octombrie 2022); punctul 15; EUCO 31/22 din 21.10.2022.

care acest organism trebuie să adopte acte cu efecte juridice, cu excepția actelor care modifică sau completează cadrul instituțional al acordului.”

Conceptul de „acte cu efecte juridice” include actele care au efecte juridice în temeiul normelor de drept internațional aplicabile organismului în cauză. Sunt, de asemenea, incluse instrumentele care nu au un caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, dar care „au vocația de a influența în mod decisiv conținutul reglementării adoptate de legiuitorul Uniunii”

Comitetul mixt este un organism instituit printr-un acord, și anume Acordul dintre Uniunea Europeană și Ucraina privind transportul rutier de mărfuri.

Decizia pe care comitetul mixt este chemat să o adopte constituie un act cu efecte juridice. În primul rând, actul avut în vedere privind adoptarea regulamentului de procedură al comitetului mixt va fi obligatoriu în temeiul dreptului internațional, în conformitate cu articolul 7 alineatele (5) și (6) din acord; în al doilea rând, actul avut în vedere privind extinderea duratei acordului va fi obligatoriu în temeiul dreptului internațional, în conformitate cu articolul 7 alineatele (2) și (5) din acord.

Actul avut în vedere nu aduce modificări sau completări cadrului instituțional al acordului. Prin urmare, temeiul juridic procedural al propunerii de decizie a Consiliului este articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

Temeiul juridic material al unei decizii adoptate în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE depinde în primul rând de obiectivul și de conținutul actului avut în vedere cu privire la care se adoptă o poziție în numele Uniunii. În cazul în care actul preconizat urmărește două obiective sau include două elemente, iar unul dintre aceste obiective sau elemente poate fi identificat ca fiind obiectivul sau elementul principal, iar celălalt obiectiv sau element are mai degrabă un caracter accesoriu, decizia adoptată în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE trebuie să se întemeieze pe un singur temei juridic material, respectiv cel impus de obiectivul sau de elementul principal sau predominant.

Obiectivul principal și conținutul actului avut în vedere se referă la transportul rutier.

Temeiul juridic material al deciziei propuse este articolul 91 din TFUE.

5. PUBLICAREA ACTULUI AVUT ÎN VEDERE

Este oportun ca decizia comitetului mixt să fie publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene după adoptare.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul comitetului mixt instituit prin Acordul dintre Uniunea Europeană și Ucraina privind transportul rutier de mărfuri, în ceea ce privește regulamentul de procedură al comitetului mixt și continuarea acordului

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 91, coroborat cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Acordul dintre Uniunea Europeană și Ucraina privind transportul rutier de mărfuri³ (denumit în continuare „acordul”) a fost semnat de Uniune și se aplică cu titlu provizoriu până la 29 iunie 2022.
- (2) Articolul 7 alineatul (1) din acord instituie un comitet mixt care să supravegheze și să monitorizeze aplicarea și punerea în aplicare a acordului și să revizuiască periodic funcționarea acestuia în lumina obiectivelor sale.
- (3) Comitetul mixt își adoptă propriul regulament de procedură.
- (4) Astfel cum este stabilit la articolul 6 alineatul (1) din acord, acordul se aplică până la 30 iunie 2023. Comitetul mixt este, cu toate acestea, convocat cel târziu cu trei luni înainte de expirarea acordului, pentru a evalua și a decide necesitatea continuării acordului.
- (5) Pentru ca atât Uniunea Europeană, cât și Ucraina să beneficieze în continuare de efectele pozitive ale acordului privind facilitarea transportului rutier de mărfuri între și prin Ucraina și Uniunea Europeană și privind asigurarea bunei funcționări a culoarelor de solidaritate în contextul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, valabilitatea acordului trebuie prelungită până la 31 decembrie 2025.
- (6) Pentru a se asigura punerea în aplicare corespunzătoare a acordului, trebuie adoptat regulamentul de procedură al comitetului mixt.
- (7) Prin urmare, comitetul mixt urmează să adopte o decizie de stabilire a regulamentului său de procedură și privind necesitatea continuării acordului, inclusiv durata acestuia.
- (8) Prin urmare, este oportun să se stabilească poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul comitetului mixt cu privire la adoptarea regulamentului de procedură și continuarea acordului, întrucât deciziile sale vor avea caracter obligatoriu pentru Uniune,

³ JO L 179, 6.7.2022, p. 4.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul comitetului mixt instituit prin articolul 7 din Acordul dintre Uniunea Europeană și Ucraina privind transportul rutier de mărfuri (denumit în continuare „acordul”), în ceea ce privește adoptarea regulamentului său de procedură și continuarea acordului, inclusiv durata acestuia, se bazează pe proiectul de decizie a comitetului mixt, atașat la prezenta decizie.

Reprezentanții Uniunii în cadrul comitetului mixt pot conveni modificări minore ale proiectului de decizie a comitetului mixt, fără a mai fi necesară o nouă decizie a Consiliului.

Articolul 2

Decizia comitetului mixt se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează Comisiei.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*